

**Ribbybergsskolans
plan mot
kränkande behandling
- Skola och fritidshem -
läsår 2017/18**

Innehållsförteckning

Lagens innehåll och syfte	3
Definitioner	
Diskriminering	
Kränkande behandling	
Ribbybergsskolans vision och målsättning	4
Metod	
Främja	
Förebygga	
Upptäcka/kartlägga	
Utreda	
Åtgärda	
Personalen	
Elevhälsoteamet	5
Trygghetsteamet	
Ansvar, dokumentation och utvärdering	
Rektors ansvar	
Pågående främjande arbete	
Vidtagna förebyggande insatser föregående läsår (2016/17)	6
Planerade förebyggande åtgärder under föregående läsår som ej genomförts	
Kartläggning/nulägesbeskrivning.....	7
Skolenkät 2017	
Trivselenkät	
Inkomna incidentrapporter	8
Slutsats/analys av genomförda kartläggningar	
Planerade förebyggande insatser (läsår 2017/18)	9
Handlingsplan vid misstanke om trakasseri/kränkande behandling <i>mellan elever</i>	10
Handlingsplan vid misstanke om diskriminering/trakasseri/kränkande behandling när <i>personal kränker elever</i>	11
Konfliktsamtal	12

Bilagor:

1. Incidentrapport för Ribbybergsskolan	13
2. Ribbybergsskolans värdegrund	15
3. Ribbybergsskolans trivselregler	16
4. Avtal konfliktsamtal	17

Lagens innehåll och syfte:

Två gällande lagar skyddar barn och elever från diskriminering, trakasserier och kränkningar. Den ena är **Diskrimineringslagen** (2008:567) som gäller förbud mot diskriminering på grund av *kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning, funktionshinder, ålder eller könsöverskridande identitet eller uttryck*. Den andra är **Skollagens** kapitel 6 (2010:800) som innehåller regler avseende *kränkande behandling*. All verksamhet som omfattas av skollagen ingår.

Från och med 1 januari 2017 infördes *nya regler om aktiva åtgärder mot diskriminering*. För förskolan, skolan och annan verksamhet som regleras i skollagen är en av nyheterna i diskrimineringslagen att skyldigheten att arbeta med aktiva åtgärder har utvidgats till att omfatta alla diskrimineringsgrunder. Nytt är också en skyldighet att genomföra arbetet med aktiva åtgärder enligt ett övergripande ramverk, samt att ha riktlinjer och rutiner för verksamheten i syfte att förhindra trakasserier och sexuella trakasserier. Kravet på en likabehandlingsplan har ersatts med ett allmänt krav på skriftlig dokumentation.

Av **Lgr 11, kap 2.1** (Läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet) framgår att ”alla som arbetar i skolan ska aktivt motverka diskriminering och kränkande behandling av individer eller grupper, och visa respekt för den enskilda individen och i det vardagliga arbetet utgå från ett demokratiskt förhållningssätt”.

I **Förordningen** (2006:1083, SFS) behandlas barns och elevers delaktighet i arbetet med planer mot diskriminering och kränkande behandling.

Definitioner

Diskriminering

Diskriminering innebär att ett barn eller en elev missgynnas, direkt eller indirekt, av skäl som har samband med någon av ovannämnda sju diskrimineringsgrunder. Eftersom det handlar om missgynnande förutsätter det någon form av maktposition hos den som diskriminerar, dvs. huvudman eller skolpersonal. Elever kan i juridisk mening inte diskriminera varandra.

- *Direkt diskriminering* innebär att en elev missgynnas med direkt koppling till diskrimineringsgrunderna
- *Indirekt diskriminering* innebär när alla behandlas lika oavsett diskrimineringsgrunderna, t.ex. utbud av samma mat till samtliga oavsett religiösa skäl
- *Trakasserier* är en kränkning som har koppling till någon av diskrimineringsgrunderna. Inbegriper även sexuella trakasserier

Kränkande behandling

Kränkande behandling är ett uppträdande som, utan att vara diskriminering enligt diskrimineringslagen, kränker barns eller elevers värdighet.

Kränkande behandling och trakasserier kan utföras av en eller flera personer och riktas mot en eller flera. De kan vara synliga och handfasta likaväl som dolda och subtila. Kan äga rum vid enstaka tillfällen eller vara systematiska och återkommande. De kan utföras inte bara i skolan utan även via ex. telefon och internet. De kan utföras på diverse sätt:

- Fysiska – *slag, knuffar, sparkar, fasthållning*
- Verbala – *nedsättande tilltal, förolämpningar, öknamn, könsord, svordomar, hot*
- Psykosociala – *miner, gester, suckar, blickar, ryktesspridning, utfrysning*
- Text/bilder/ljud – *telefon, sms, mms, internet (facebook, blogg, e-post), lappar, brev, klotter*

Kränkningar eller trakasserier som utförs upprepade gånger av en eller flera personer brukar benämnas som **mobbning**.

OBS! Befogade tillrättavisningar för att upprätthålla ordningen i skolan är inte att utsätta en elev för kränkande behandling, även om eleven kan uppleva det som en kränkning (Jämo).

Ribbybergsskolans vision och målsättning

Ribbybergsskolans *vision* är att **Alla barn är alla vuxnas ansvar**. Detta gäller i alla sammanhang, allt från att vi ska få eleverna att känna sig trygga och att uppmärksamma, förebygga samt åtgärda diskriminering och kränkande behandling till att eleverna ska uppnå kunskapskraven.

Målsättningen är att på vår skola strävar vi efter nolltolerans mot alla former av diskriminering, trakasserier och kränkande behandling. Alla barn, elever och vuxna ska känna sig accepterade och respekterade. Förskoleklass, skola och fritidshem ska kontinuerligt arbeta förebyggande för en trygg miljö och aktivt främja likabehandling.

Metod

För att nå målet ska förskoleklass, skola och fritidshem *främja, förebygga, upptäcka/kartlägga, utreda, åtgärda, dokumentera* och *utvärdera* arbetet mot diskriminering, trakasserier och kränkande behandling. Planen mot kränkande behandling ska vara ett levande dokument och revideras årligen.

Främja

Med *främjande* arbete menas att det är riktat mot alla och bedrivs kontinuerligt och utan förekommen anledning.

Förebygga

Det *förebyggande* arbetet omfattar sådant som i en kartläggning av verksamheten identifierats som risker.

Upptäcka/kartlägga

Ribbybergsskolan håller förutom fortlöpande dialog med eleverna sig ajour/underrättad om förhållandena avseende trygghet och trivsel bl.a. via två regelbundet återkommande enkäter: *skolenkäten* och skolans egen *trivselenkät*.

Antalet inkomna *incidentrapporter* under läsåret ger en fingervisning om rådande samarbetsklimat.

Av Ribbybergsskolans utarbetade *Förbättringsplan för läsåret 2017/2018* framgår vilka områden som ska prioriteras.

Utreda

- Huvudmannen (grundskolechef) är skyldig att skyndsamt utreda omständigheterna kring förekommande trakasserier eller kränkande behandling. Huvudmannen kan delegera genomförandet av utredningen till rektor, som i sin tur kan delegera uppgiften åt en anställd (2 kap. 10 § Skollagen)
- Utredningen startas skyndsamt av rektor eller av den som rektor utser/delegerar till
- Om ärendet gäller diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling som uppstått på grund av skolans organisation, arbetssätt eller personal lämnas ärendet till rektor
- I varje enskilt fall bör det bedömas om även en *anmälan* ska göras till andra myndigheter
- Vid händelser som orsakats genom våld eller hot om våld, samt allvarlig fara för liv och hälsa ska Arbetsmiljöverket underrättas

Åtgärda

Personalen:

- All personal ingriper och stoppar omgående misstänkt/pågående trakasseri eller kränkande behandling
- Mindre konflikter i det dagliga arbetet löses av den personal som upptäcker konflikten
- Berörda vårdnadshavare informeras
- Rektor informeras via incidentrapport (se bilaga 1, sid 13)

Elevhälsoteamet

I elevhälsoteamet (EHT) ingår rektor, 2 biträdande rektorer, specialpedagog, skolsköterska, skolkurator samt skolpsykolog. Teamet träffas regelbundet en gång i veckan för att bl.a:

- planera, leda och följa upp det hälsofrämjande och förebyggande arbetet mot diskriminering och kränkande behandling på skolan och fritidshemmet
- behandla kränkingsärenden

Trygghetsteamet

Trygghetsteamet består av biträdande rektor, undervisande lärare från arbetslag F-3, åk 4-6, prestlärare (praktisk/estetisk) samt personal från fritids och elevhälsoteamet. Teamet träffas regelbundet en gång i veckan. Uppdraget är att förebygga, kartlägga, utreda, åtgärda och följa upp trakasserier och kränkande behandling; konkret i form av att:

- följa upp inlämnade incidentrapporter och utreda/behandla pågående kränkingsärenden
- bedöma ifall *konfliktsamtal* med båda parter kan/bör inledas (efter samtycke från involverade parter)
- leda konfliktsamtal med berörda elever
- genomföra kartläggningar av elevernas psykosociala miljö
- vidareutveckla skolans värdegrundsarbete

Ansvar, dokumentation och utvärdering

Rektor ansvarar för:

- att varje inrapporterad incident, utredning och åtgärd beaktas/dokumenteras och att det finns ändamålsenliga former och rutiner för detta
- att det främjande och förebyggande arbetet mot alla former av diskriminering, trakasserier och kränkande behandling genomförs och utvecklas i samråd med all personal, elever och vårdnadshavare
- att uppföljning och utvärdering av genomförda åtgärder sker
- att huvudman informeras om samtliga inkomna incidentrapporter

Pågående främjande arbete

(med *främjande* arbete menas att det är riktat mot alla och bedrivs kontinuerligt och utan förekommen anledning):

- Elever, personal och vårdnadshavare hålls informerade och delaktiga i skolans plan mot kränkande behandling
- Personalen har återkommande samtal med elevgrupperna kring planen mot kränkande behandling
- Samtliga klasser och fritidshemmet arbetar regelbundet med Ribbybergsskolans värdegrund (bilaga 2, sid. 15)
- Tydliga gemensamt formulerade trivselregler (bilaga 3, sid. 16). Nytt till lå 17/18.
- Rektor, klasslärare och fritidspedagoger informerar föräldrar vid föräldramöten i samband med nytt läsår om planen mot kränkande behandling
- Skolan har regelbundna elevråd och klassråd där eleverna hålls informerade och delaktiga i verksamheten
- Personalen håller noga tillsyn över elevgrupperna och är observanta och lyhörda för hur de enskilda eleverna mår
- Elever och föräldrar uppmanas/uppmantras att meddela personalen om diskriminering, trakasseri eller kränkande behandling förekommer på skolan
- Alla elever har vuxna med sig vid raster och utelek. Skolgårdens gränser är tydligt markerade
- Förstärkning av schemalagda rastvärdar med gula västar ute på skolgården som indelats i rastzoner. Rastvärdarna är till för skolans alla elever
- Elever, föräldrar och personal besvarar varje år en kommungemensam skolenkät, riktad till åk 5 där bl.a. frågor om trygghet, arbetsro och delaktighet behandlas

- En trivselenkät genomförs regelbundet en gång per år (febr./mars), med specifika frågor angående trivsel och trygghet
- Planen mot kränkande behandling utvärderas mot slutet av varje läsår och analyser görs med förslag till förbättringar inför kommande läsår
- Trygghetsteamet organiserar gemensamma värdegrundsdagar för eleverna vid terminsstart och inför skolavslutningar för att stärka sammanhållning och ”vi-känsla”
- ”Ribbybergsruset” fortsätter i september månad i samband med skoljoggen
- Ett förväntansdokument utdelas inför varje läsår till vårdnadshavare och elever för underskrift som tydliggör vilka förväntningar som skolan – vårdnadshavare – elever har på varandra för att främja gott samarbete

Vidtagna förebyggande insatser föregående läsår (2016/17)

- Riktade insatser har gjorts i åk 4 - 6 i syfte att förbättra språkbruk, samarbetsklimat, kamratrelationer, trivsel och studiero. Periodvis har man lyckats att förbättra arbetsklimatet. ”Bryggan” finns för elever i behov av mindre sammanhang
- Trygghetsteamet har planerat och genomfört värdegrundsdagar en gång per termin
- Mentorerna i åk 4 - 6 har haft uppstart med sin egen klass för att fånga upp viktiga frågor och följa upp händelser
- En rutin har införts att vid varje terminsstart ta upp vad som gäller angående incidentrapporter samt vilket stöd man kan förvänta sig av trygghetsteam, elevhälsa och skolledning, osv.
- Höstterminen -16 gjordes en omorganisation i arbetslagen F-3 i syfte att ta ett större gemensamt ansvar för eleverna
- Fritidspersonalen genomförde en CPS - utbildning under läsåret. En skolpsykolog bistod dem och viss övrig skolpersonal med handledning i metoden. Utvald personal deltog under hösten (16/8) vid föreläsning av Ross Greene
- Kartläggningar av barnens och elevernas trivsel och trygghet genomfördes och analyserades med hjälp av *skolenkäten* samt skolans *trivselenkät*
- Vid läsårsstarten ht -16 presenterades resultaten från trivselenkäten både i sin helhet samt årskurs- och klassvis för hela personalgruppen. Gemensamma förhållningssätt och åtgärder togs fram. Mentorerna följde upp situationen och vidtog adekvata insatser inom respektive klass
- Trivselenkäten utvisade att eleverna ej kände sig helt trygga inom skolgårdens alla områden (bl.a. skogen). Rastvärdarna tilldelades ansvarsområden. När ordinarie personal ej var på plats skulle arbetslaget utse ersättare. Vid planerad frånvaro ansvarade pedagogen själv för byte av rastvärdstid
- Skolpersonalen har fortsatt involvera elevrådet i det förebyggande arbetet för ökad delaktighet och ansvarstagande
- Vid läsårsstart gick rektor igenom skolans rutiner vid misstanke om kränkande behandling och trakasserier samt disciplinära åtgärder
- Fritidshemmet har fortsatt arbeta för att motverka traditionella könsmonster och haft ämnet som en stående punkt vid fritidsmöten

Planerade förebyggande åtgärder under föregående läsår som ej genomförts

(Flera av nedanstående punkter kommer att överföras till innevarande läsårs plan):

- Skolan har ej arbetat så mycket som önskat under läsåret 16/17 med förankring av det gemensamma värdegrundsarbetet i alla årskurser, men avser att göra det innevarande läsår samt använda Skolverkets material ”Förskolans och skolans värdegrund” (utgår från fyra definierade arbetsområden: *demokrati, allas lika värde, demokratisk kompetens* och *samtal om och för värdegrunden*). *Ansvarig:* Skolledning utvecklingsledare, arbetslag och mentor
- Utöver skolans gemensamma ordningsregler skulle varje arbetslag i samråd med eleverna utforma ”husets ordningsregler” för varje skolbyggnad, med en yttre ram gällande för hela skolan och en inre ram för det specifika arbetslaget. Eleverna har ej känt sig delaktiga i detta arbete. *Ansvarig:* Skolledning/arbetslag
- Personal från Vikingaskolan som arbetat med CPS skulle delta vid Ribbybergsskolans APT för att informera om metoden och dela med sig av goda exempel. Realiserades ej. *Ansvarig:* Rektor

Kartläggning/nulägesbeskrivning

Skolenkät 2017

Av resultatet från den kommungemensamma skolenkäten som besvarades under våren 2017 av 64 st elever i åk 5 från Ribbybergsskolan, framgår bl.a. att:

- 83% känner sig *trygga i skolan*
- 79% är *nöjda med skolan*
- 50% av eleverna instämmer i påståendet ”*I min skola är vi elever med och tar fram vilka ordningsregler vi ska ha*”
- 79% instämmer *inte* i påståendet: ”*I min skola finns det elever som jag är rädd för*”
- 81% instämmer *inte* i påståendet: ”*I min skola finns det personal som jag är rädd för*”
- 49% av eleverna tycker att ”*De vuxna på skolan gör det som behövs om en elev blir kränkt*”. 32% (20 st) är inte av den uppfattningen. 19% ”vet ej”
- 70% anser att ”*mina lärare har en positiv syn på mig*”. 6% (4 st) instämmer ej. 24% (15 st) ”vet ej”

Trivselenkät

Den senast genomförda trivselenkäten (febr -17), som besvarades av 382 elever i åk 1-6, utvisar bl.a. följande:

- 68% *trivs bra i skolan*, 29% *trivs ”sådär”* och 3% *trivs ”dåligt”*
- 76% *trivs med sina klasskamrater*, 24% *trivs ”sådär”*. En elev *trivs ”dåligt”*
- 78% *trivs med sina lärare och de vuxna i skolan*. 19% *trivs ”sådär”* och 3% (12 st) *trivs ej*
- 54% har alltid *någon att vara tillsammans med på rasterna*; 37% har det ”oftast”, 9% har det ”ibland”. En elev svarade ”aldrig”
- På frågan ”*Är det någon som retar dig i skolan?*” svarar 83% ”nej” och 17% (66 st) ”ja”
- 10% anser inte att *någon i klassen blir retad*. 76% ”vet ej” medan 14% (53 st) svarar ”ja”
- 91% upplever *tillit till någon vuxen i skolan som man kan prata med*. 9% (33 st) saknar tillit
- På frågan ”*Finns det något ställe i skolan eller på skolgården där du känner dig otrygg eller rädd?*” svarar 81% ”nej” och 19% (72 st) ”ja”.

Många av eleverna har nämnt ”Skogen” som en otrygg plats (26 st).

Inkomna incidentrapporter

Totalt 188 stycken incidentrapporter har inkommit under läsåret 16/17.

Slutsats/analys av genomförda kartläggningar

Skolenkät

Med utgångspunkt från enkätsvaren (åk 5) kan man konstatera att *tryggheten* i skolan minskat med 10 procentenheter jämfört med föregående år. Nio elever har uttryckt att de upplever otrygghet. Detta kan ha samband med att vissa klasser i framför allt åk 4 och 5 haft många lärarbyten och vikarier på kort tid.

Andelen barn som uppger att de känner rädsla för såväl andra *elever* (11 st) som för *personal* (8 st) har även ökat, vilket indikerar att skolan behöver fortsätta arbeta med relationsfrämjande värdegrundsarbete.

Enbart hälften är *eleverna i åk 5* är av uppfattningen att man är *delaktig* vid framtagandet av skolans ordningsregler, vilket följaktligen behöver åtgärdas.

Eftersom 32% av eleverna inte anser att de vuxna gör det som behövs om en elev blir *kränkt* är detta ett tydligt förbättringsområde. Eleverna behöver bli lyssnade på och insatser behövs för att bygga goda relationer.

Med anledning av att hela 38% i åk 5 uppgett att de saknar *studiero* på lektionerna behöver skolan alltjämt beakta frågan i det förebyggande, hälsofrämjande och operativa arbetet.

Trivselenkät

Trivseln i skolan, trivselen med klasskamrater och med lärare och de vuxna i skolan har minskat med några procentenheter jämfört med föregående år.

En jämförelsevis markant ökning har skett vad gäller elever som upplever sig bli retade i skolan, från 5% (20 st) till 17% (66 st), vilket till viss del antas bero på att trygghetsteamet denna gång omformulerat frågan, från ordet *mobbad* till *retad*, vilket kan ha öppnat upp för fler associationer och aspekter. Detta är dock definitivt väsentlig information för skolans fortsatta trygghetsarbete.

Många elever (26 st) upplever skogen som en *otrygg plats*, varför skolan lägga upp en strategi för att bemöta denna otrygghetskänsla hos barnen.

Enär 33 stycken elever saknar *tillit till någon vuxen* i skolan som man kan prata med bör relationsskapande perspektivet även framledes finnas med bland skolans prioriterade agenda.

Förutom identifierade förbättringsområden som framkommit via två ovannämnda enkäter kan även framhållas att skolan behöver involvera och göra eleverna mer delaktiga i den årligen reviderade planen mot kränkande behandling.

Planerade förebyggande insatser (läsår 2017/18)

(det förebyggande arbetet omfattar sådant som i en kartläggning av verksamheten identifierats som risker).

Flera av nedanstående punkter är en fortsättning på redan, under föregående läsår, inledda förebyggande insatser vilka behöver vidareutvecklas och implementeras ytterligare i verksamheten:

- Eleverna ska göras mer delaktiga i arbetet med skolans plan mot kränkande behandling. *Ansvarig:* Arbetslag
- En förenklad, kortfattad och mer elevtillvänd plan mot kränkande behandling ska utformas. *Ansvarig:* Trygghetsteam/fritidspersonal
- Samtliga klasser ska beredas möjlighet att delta vid klassråd och elevråd. *Ansvarig:* Rektor och bitr. rektor
- Eleverna ska få mera inblick i demokratiska processer; bl.a. ska elevrådet göra studiebesök i kommunhuset. *Ansvarig:* Bitr. rektor (tillika elevrådsordförande)
- Skolans trivselregler ska revideras med större delaktighet av eleverna. Trivselreglerna ska uppvisas hemma (via förväntansdokument) och undertecknas av elev och vårdnadshavare. *Ansvarig:* Mentor
- Eleverna ska göras mer delaktiga i utformandet av ”husets ordningsregler” för varje skolbyggnad. *Ansvarig:* Skolledning/arbetslag
- Införande av värdegrundstid på schemat i alla klasser minst 40 min/v. Förankra det gemensamma värdegrundsarbetet (omfattar även diskrimineringsgrunderna). Använda Skolverkets material - ”Förskolans och skolans värdegrund” - och arbeta efter de fyra arbetsområdena: *Demokrati, Allas lika värde, Demokratisk kompetens* och *Samtal om och för värdegrunden*. *Ansvarig:* Skolledning, utvecklingsledare, arbetslag och mentor
- Som ett led i skolans värdegrundsarbete har man infört Djurskyddet Sveriges värdegrundsmaterial ”Rede” till barngrupperna. *Ansvarig:* Bitr. rektor
- Fortsatta riktade insatser i åk 4 - 6, där språkbruk, samarbetsklimat, kamratrelationer, trivsel och studiero behöver förbättras. *Ansvarig:* Arbetslag, trygghetsteam och skolkurator
- Pedagogerna utarbetar åtgärder och metoder för att förbättra kunskapsinhämtning, motivation, trygghet och studiero. *Ansvarig:* Mentor/klasslärare
- Skolpersonalen kommer fortsätta att förkovra sig i CPS-metoden, bl.a. genom att skolledning och lärare deltar vid föreläsning av Ross Greene ht -17. *Ansvarig:* Rektor
- Resultaten från trivselenkäten delges både i sin helhet samt årskurs- och klassvis. Mentorerna följer upp situationen och vidtar adekvata insatser inom respektive klass. *Ansvarig:* Skolledning, trygghetsteam, elevhälsoteam, arbetslag och mentor
- Personaltillsyn via rastvärdar även i skogen som en åtgärd utifrån resultatet i trivselenkäten angående otrygga platser. *Ansvarig:* Skolledning
- Till hösten -17 kommer lärarnas rastansvar att utökas ytterligare. *Ansvarig:* Skolledning
- Skolans förväntansdokument kommer att uppdateras och revideras. *Ansvarig:* Trygghetsteam (skolsköterska och förskolepersonal)

Samtliga ovannämnda punkter, insatser och åtgärder ska vara genomförda och uppföljda senast juni 2018.

Handlingsplan vid misstanke om trakasseri/kränkande behandling mellan *elever*

1. Om ett barn eller en elev känner sig trakasserad eller kränkt av någon annan elev vänder sig denne eller vårdnadshavare till rektor, biträdande rektor, klasslärare, fritidspersonal eller till trygghetsteamet. Vid upptäckt av misstänkt pågående trakasseri/kränkande behandling ingriper närvarande personal omedelbart. Det är av yttersta vikt att den som är utsatt kommer till tals och ges möjlighet att uttrycka sin upplevelse av det inträffade.
2. Den personal som var närvarande vid händelsen utreder händelsen och skriver en *incidentrapport* (bilaga 1, sid 13) där datum, inblandade personer och dittills vidtagna åtgärder samt vilka personer/grupper/vårdnadshavare som informerats om incidenten noteras.
3. Om utredningen utvisar att trakasseri/kränkning ägt rum noteras detta specifikt i incidentrapporten. Verksamhet, rutiner och ansvarig personal organiseras så att fortsatt trakasseri/kränkning omgående upphör.
4. Incidentrapporten lämnas genast därefter till rektor alternativt i rektors brevlåda. Rektor tar del av och signerar incidentrapporten som sedan diarieförs och införs i skolans *incidentpärm* av biträdande rektor. Kopia av incidentrapporten skickas skyndsamt (av biträdande rektor) till handläggare på utbildningsförvaltningen.
5. Trygghetsteamet behandlar och följer upp den inkomna incidentrapporten vid sitt närmast efterföljande veckovisa möte samt överlägger kring ifall ytterligare åtgärder behöver vidtas.
6. En bedömning görs ifall det är lämpligt att inleda *konfliktsamtal* mellan parterna. I vissa situationer kan mer omfattande åtgärder behöva göras såsom elevhälsomöte (EHM), disciplinär åtgärd, annan skolplacering, polisanmälan (ej barn under 12 år) eller anmälan till socialtjänsten.
7. Uppföljning och återkoppling sker av ärendet och dokumenteras i incidentrapporten. I händelse av att trakasseri/kränkning inte upphört vidtas omedelbart nya erforderliga insatser vilka noteras i incidentrapporten. Vårdnadshavare informeras.
8. Hela ärendegången dokumenteras fortlöpande i incidentrapporten och införs i skolans elevarkiv. Kopior av incidentrapporter med företagna åtgärder och uppföljningar skickas, varefter de upprättas, till handläggare på utbildningsförvaltningen.

Handlingsplan vid misstanke om diskriminering/trakasseri/kränkande behandling när *personal kränker elever*

1. Om ett barn eller en elev känner sig diskriminerad/trakasserad/kränkt av någon i personalen vänder sig denne eller vårdnadshavare till rektor, biträdande rektor, klasslärare eller till trygghetsteamet. Personal som ser eller får kännedom om kränkning mellan personal och elev skall omedelbart kontakta rektor.
2. Rektor övertar ansvaret för ärendet och kontaktar berörda parter för att inhämta information. Den som blivit anmäld/tilltalad kan, om så önskas ha med facklig representant/ombud.
3. Rektor beslutar om *utredning om kränkning enl. 6 kap. 10§ Skollagen (2010:800)* ska inledas. Vårdnadshavare informeras om följande steg i processen.
4. Om utredningen utvisar att diskriminering/trakasseri/kränkning ägt rum upprättas en *Åtgärdsplan kränkning*. Verksamhet, rutiner och ansvarig personal organiseras så att fortsatt diskriminering/kränkning/trakasseri omgående upphör. Rektor inrapporterar till huvudmannen (grundskolechef) och personalavdelningen. Vad som sker i samband med genomförd utredning avgörs i dialog framför allt mellan rektor och personalavdelningen.
5. Båda parter, dvs. barnet/eleven och den tilltalade, ska *om möjligt/lämpligt* beredas tillfälle till samtal med varandra. Detta samtal kan ske tillsammans med vårdnadshavare, rektor, klasslärare eller annan vuxen, allt efter parternas önskemål och ärendets art.
6. Eventuella ytterligare åtgärder vidtas av rektor. Vid misstanke om att barnet/eleven farit illa ska socialtjänsten kontaktas. Vid brottsmisstanke ska polisen kontaktas. Vid polisanmälan ska också kontakt med socialtjänsten tas.
7. Uppföljning och återkoppling sker av ärendet. I händelse av att diskriminering/kränkning/trakasseri inte upphört vidtar rektor omedelbart erforderliga åtgärder och inrapporterar till huvudmannen (grundskolechef).
8. Ärendet dokumenteras och handlingarna förvaras hos rektor. Kopior av ovannämnda dokument skickas, vartefter de upprättas, till handläggare, barn- och elevärenden, Utbildningsförvaltningen.

Konfliktsamtal

Konfliktsamtal är en åtgärd som kan vidtas vid konflikter mellan elever. I lämpliga fall kan konfliktsamtal även vara tillämpligt vid förekommen *trakasseri/kränkande behandling* för att motverka upprepade incidenter. I dessa fall inhämtas samtycke från de inblandade och deras vårdnadshavare.

Under ledning av en opartisk samtalsledare bereds parterna möjlighet att under strukturerade former ta del av varandras berättelser och redogöra för problemen, uttrycka sina behov och intressen. Intentionen är att parterna därigenom kan släppa och förflytta invanda eller befästa positioner, ståndpunkter och uttalanden till bakomliggande intressen.

Processen syftar till att öka medvetenheten och stärka elevernas självförtroende genom att de själva får "*äga sin konflikt*" och ta ansvar för att finna lösningar som passar dem. Ambitionen är att situationen förändras från "*dig mot mig*" till "*vi mot problemet*".

1. Involverad personal avgör ifall ärendet är att betrakta som en *konflikt* mellan parterna.
2. Samtycke till konfliktsamtal inhämtas från båda parter. Handlar ärendet om trakasseri/kränkande behandling inhämtas även vårdnadshavarnas samtycke.
3. Parterna redogör för händelsen. Ena parten (oftast den som blivit/upplever sig mest utsatt) börjar berätta utan att bli avbruten. Därefter får den andre parten ge sin version utan att bli avbruten. Samtalsledaren ställer kompletterande frågor och summerar.
4. Samtalsledaren frågar vilka konsekvenser som parterna haft av händelsen samt hur de ska/kan förhålla sig till varandra i framtiden.
5. Parterna skriver och undertecknar *Avtal konfliktsamtal* som uppläses för varandra. Vårdnadshavarna delges.
6. Avslutning. Om situationen så medger kan parterna med en gemensam gest markera att ett avtal ingåtts, ex. via handslag, "tumma på det", "gimme five".
7. Det skriftliga avtalet arkiveras i elev-akt och kopia lämnas till rektor.

Se bilaga 4 – Avtal konfliktsamtal (sid 17).

Monika Reuterstrand
Rektor

Jack Painio
Skolkurator

Utbildningsförvaltningen

Ribbybergsskolan

Incidentrapport för Ribbybergsskolan

Tidpunkt för händelsen: Datum: _____ Klockan: _____

Anmälare: _____

Inblandade elever: Förnamn och Efternamn

Namn: _____ Klass: _____

Namn: _____ Klass: _____

Namn: _____ Klass: _____

Namn: _____ Klass: _____

Typ av incident

☐ Fysiskt våld	☐ Trakasserier
☐ Hot om våld	☐ Utfrysning, negativt kroppsspråk
☐ Bristande respekt	☐ Sexuella anspelningar
☐ Kränkande språk	☐ Skadegörelse, stöld

 Annat; ange vad: _____

Lokal/plats: Var inträffade händelsen? _____

Bedömning

- Har aldrig iakttagits tidigare (engångsföreteelse)
- Har inträffat tidigare.
- Har inträffat upprepade gånger
- Vet ej

Kort beskrivning av det inträffade:

Åtgärder:

- Direkt tillsägelse
- Samtal har skett med alla inblandade
- Mentor informerad *
- Alla aktivt agerandes vårdnadshavare informerade av *: _____
- Skolsköterska informerad
- Kurator informerad
- Rektor informerad *
- Ärendet bör utredas vidare

Ytterligare vidtagna åtgärder:

Datum 20__ - __ - __

_____
Rektor

Original lämnas till rektor !

Ribbybergsskolans Värdegrund

- **Visa hänsyn och var omtänksam**
- **Visa respekt mot dig själv och andra**
- **Var rädd om vår skola**

Ribbybergsskolans Trivselregler

- Mobiltelefon och annan elektronisk utrustning ska vara avstängd under skoldag och fritids, om inte ansvarig pedagog meddelar annat
- Vi får bara filma eller fotografera med tillstånd
- Vi kastar bara snöboll på anvisad plats
- I backen åker vi med stjärtlappar och hjälm
- Vi cyklar, åker skateboard, sparkcykel, inlines och skridskor på anvisad tid och plats, självklart med hjälm!
- Vid olycksfall eller skada anmäler vi det till någon vuxen på skolan
- Vi hjälps åt att hålla skolan hel och ren
- Vi är utomhus på rasterna
- Vi dricker inte läsk eller äter godis under skoltid

Utbildningsförvaltningen
Ribbybergsskolan

Avtal konfliktsamtal

Idag har jag haft konfliktsamtal med: .....,
.....

Jag gjorde det därför att: .....
.....
.....
.....
.....

Det här ska jag göra/tänka på för att det inte ska hända igen:

.....
.....
.....
.....
.....
.....

Elev: .....

Klass: .....

Datum: .....

Eventuellt uppföljningsdatum: .....

Konfliktsamtalet genomfört under ledning av: .....
.....

Målsmans underskrift: .....
.....

Datum: .....

Arkiveras hos rektor.

Postadress
137 38 VÄSTERHANINGE

Besöksadress
Floraplan 1

Telefon
Växel: 08-606 70 00
Direkt: 08-606 73 90

Fax/e-post
08-606 75 05

